

ಗಾಯ ಮಾಯಿಸುವ ಟಿಕ್ಕದ ಎಲೆ

■ ಸುಭಾಸ ಯಾದವಾಡ

ಈ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಟಿಕ್ಕದ ಕಸ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಕಿತ್ತರೂ ಮತ್ತೆ ಬೆಳೆಯುವದಲ್ಲ ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತಲೇ ಕಿತ್ತು ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದು ಗಾಯ ಮಾಯಿಸುವ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು 'ಗಾಯಮರ್' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೂ ಇದೆ.

ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೈತರು, ಕೂಲಿಕಾರರು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ- ಮೈಗೆ ಗಾಯವಾದರೆ ಇದನ್ನೇ ಔಷಧವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ನುರಿದು ಹಿಂಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರಸವನ್ನು ಗಾಯಕ್ಕೆ ಸವರುತ್ತಾರೆ. ಗಾಯ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಆ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ದಿನ ಎಂದರೆ, ಮಾಯವವರೆಗೆ ಟಿಕ್ಕದ ತಪ್ಪಲದ ರಸವನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಸಿಗುವ ಈ ಕಸ ಗಾಯ ಮಾಯಿಸುವ ರಸ. ಈ ಪುಟ್ಟ ಸಸ್ಯ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಹುಲ್ಲು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಸ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಸುಲಭವಾಗಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬಹುದು.

ಟಿಕ್ಕದ ಎಲೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಚಿಕ್ಕ ಹೂವು ಮಾತ್ರ ಉದ್ದವಾದ ದೇಟನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅತಿ ಪುಟ್ಟ ಚಂಡು ಹೂವಿನಂತಿರುವ ಇದು ಐದು ಬಿಳಿ ಪಕಳೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯೆಯ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಹಳದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೂವು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಕಲಾತ್ಮಕ ಅಂಚುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಟಿಕ್ಕದ ಎಲೆಗಳು, ಹಸಿರಾಗಿ ರಸದುಂಬಿಕೊಂಡು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮೃದುವಾದ ಚಿಕ್ಕ ರೋಮಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ದೂಳು ಅವರಿಸುವುದೂ ಇದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ದೂಳು ತೊಳೆದು ಹೋಗಿ ತುಂಬ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ನೀರು ದೊರೆತರೆ ಇದರ ಎಲೆಗಳು ಪರಿಪುಷ್ಟವಾಗಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕಲ್ಲು-ಮರಡಿಯಂಥ ನೆಲದಲ್ಲೂ ಇದು ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದಾದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳ ಗಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಟಿಕ್ಕ ಎಂಬ ಬಂಗಾರದ ಆಭರಣವನ್ನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಈ ತಪ್ಪಲಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಹೋಲಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದನ್ನು ಟಿಕ್ಕ ತಪ್ಪಲು ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆದರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಯಾರಿಗೂ ಉತ್ತರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಟಿಕ್ಕ ಸರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಡುಗಳು ಇದರ ಹೂವನ್ನು ಹೋಲುವಂತಿರುವುದು ಕಾರಣ ಇರಬಹುದು.